

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku I. W.
przy uczestnictwie R. C.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 1 lutego 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącej na rzecz uczestnika kwotę 11267
(jedenaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt siedem) złotych
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawczyni I. W. od postanowienia Sądu Okręgowego w T. z dnia 1 lutego 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W skardze kasacyjnej zawarty został zarzut naruszenia art. 378 § 1, art. 382 oraz 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przez wydanie odmiennego merytorycznie orzeczenia niż postanowienie Sądu pierwszej instancji i w ramach tego zarzutu kwestionowała w istocie ustalenia wynikające z opinii biegłego co do wartości przedsiębiorstwa prowadzonego pod nazwą „F”, metodę wyceny przyjętą w tej opinii, a także ustalenia w zakresie wartości osobistych nakładów uczestnika na majątek wspólny. Zarzuciła też naruszenie art. 316 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., polemizując z ustaleniami wynikającymi z opinii biegłego co do wartości przedsiębiorstwa prowadzonego pod nazwą „F.” oraz metodą wyceny przyjętą w tej opinii; a także naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. i 382 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. i art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, w szczególności w zakresie ustalenia składników majątku wspólnego.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca powołała się na oczywistą zasadność zarzutów świadczących o braku odniesienia się przez Sąd drugiej instancji do okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Zarzuty proceduralne polegały na dopuszczeniu dowodu z urzędu, „wyręczaniu” uczestnika w powoływaniu dowodów, braku odniesienia się do zarzutów apelacyjnych przez nią wnoszonych lub ponad zarzuty apelacyjne podnoszone w apelacji uczestnika, a także na dokonywaniu odmiennych ustaleń dotyczących składu majątku wspólnego, jego wartości i wartości ponoszonych nakładów wbrew zeznaniom wskazanych świadków i opiniom części biegłych. Tak skonstruowane uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi wskazuje, że celem skargi nie jest realizacja funkcji, jakiej służyć ma ten nadzwyczajny środek zaskarżenia. Należy zatem przypomnieć, że zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie

stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie. Skarżąca, polemizując z ustaleniami i oceną dowodów, zmierza w istocie do zniweczenia publicznoprawnej funkcji skargi i wydania orzeczenia w interesie jednostkowym, w postępowaniu opartym na analizowaniu przeprowadzanych przed sądami obu instancji dowodów.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że jedną z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest jej oczywista zasadność, a nie - jak wskazała skarżąca - oczywista zasadność zarzutów. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest bowiem oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego (tj. normy prawnej w nim ujętej), lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu czy przepisów (normy prawnej) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienia SN z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt III SK 16/12 i orzecznictwo powołane w uzasadnieniu, z dnia 29 września 2017 r., sygn. akt V CSK 162/17, z dnia 12 lutego 2020 r., sygn. akt I UK 97/19, www.sn.pl).

Trzeba też zwrócić uwagę na wadliwość konstrukcyjną skargi. Przepis art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga, aby skarga kasacyjna zawierała przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie. Przytoczenie podstaw polega na wskazaniu konkretnych przepisów prawa ze wskazaniem postaci naruszenia, tj. błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania (art. 398³ § 1 k.p.c.). Brak któregoś z tych elementów konstrukcyjnych jest, wobec treści art. 398⁶ § 1 k.p.c. *a contrario*, brakiem nieusuwalnym. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie służy temu, aby uzasadniać nim jednocześnie podstawy kasacyjne. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione (postanowienie SN z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt I UK 65/14, www.sn.pl, zob. także m. in.: postanowienia SN z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt III PK 6/15, www.sn.pl, z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt I PK 262/13, nie publ., z dnia 27 maja 2010 r., sygn. akt II UK 274/09, www.sn.pl, z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 207/07, nie publ., z dnia 12 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 160/07, www.sn.pl). W skardze nie ma wyodrębnienia tych elementów, zatem trudno stwierdzić, jaka część

uzasadnienia odnosi się do wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, a która do uzasadnienia podstaw skargi. Nie jest zaś rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie i rozdzielanie w tym celu fragmentów przedstawionego uzasadnienia. Nie można przy tym uznać, że skarga dotknięta jest brakiem formalnym w postaci niesporządzenia uzasadnienia wniosku o przyjęcie, co obligowałoby sąd drugiej instancji do wdrożenia postępowania naprawczego. Skarżąca sformułowała bowiem wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „z uwagi na oczywistą zasadność zarzutów świadczących o braku odniesienia się przez Sąd II instancji do okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, tj.:”, po czy następuje wyszczególnienie tych okoliczności i dalsze uzasadnienie na kilku stronach. Tym samym uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi i uzasadnienie podstaw stanowi w istocie jeden element, co jak wskazano wyżej, jest nieprawidłowe.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c.